

2024. gada konsolidētais gada darbības pārskats

Kopsavilkums

Eiropas Savienības Patvēruma aģentūras konsolidētais 2024. gada darbības pārskats

2025. gada jūnijs

Kopsavilkums

Manuskripts pabeigts 2025. gada jūnijā.

Ne Eiropas Savienības Patvēruma aģentūra (EUAA), ne personas, kas rīkojas EUAA vārdā, neatbild par to, kā tiek izmantota šajā publikācijā iekļautā informācija.

Luksemburga, Eiropas Savienības Publikāciju birojs, 2025. gads

PDF ISBN 978-92-9410-862-3 ISSN 2812-4383 doi: 10.2847/9160572 BZ-01-25-042-LV-N

© Eiropas Savienības Patvēruma aģentūra (EUAA), 2025. gads

Pārpublicēšanas gadījumā atsauce uz avotu ir obligāta. Lai izmantotu vai reproducētu fotoattēlus vai citu materiālu, uz ko neattiecas EUAA autortiesības, jāsaņem atļauja tieši no autortiesību īpašniekiem.

I. Gads īsumā

2024. gadā ES+ dalībvalstis ⁽¹⁾ saņēma **vairāk nekā 1 miljonu starptautiskās aizsardzības pieteikumu** ⁽²⁾, kas ir par 11 % mazāk nekā 2023. gadā. Tomēr tas bija otrais lielākais skaits kopš 2016. gada, kad ES+ tika iesniegti gandrīz 1,2 miljoni patvēruma pieteikumu ⁽³⁾.

Pārskata gada beigās gandrīz **981 000 lietu gaidīja lēmumu** pirmajā instancē, kas ir par 11 % vairāk nekā tajā pašā periodā pagājušajā gadā ⁽⁴⁾.

Lēmumu par pagaidu aizsardzības piešķiršanu personām, kuras bēg no Krievijas agresijas kara pret Ukrainu, skaits samazinājās par ceturtdaļu, salīdzinot ar 2023. gadu. Tomēr to skaits joprojām bija ievērojams — 2024. gadā ES+ valstis izdeva 746 000 lēmumu.

Nemot vērā pastāvīgo spiedienu uz valstu patvēruma sistēmām, **EUAA 13 dalībvalstīs izvietoja rekordlielu darbinieku skaitu**, kas atbilst 1077 pilnslodzes ekvivalentiem.

Aģentūra darbojās tādās svarīgās patvēruma jomās kā uzņemšana, pārcelšana, pagaidu aizsardzība, palīdzība nepavadītiem nepilngadīgajiem, spēju veidošana un procesuālā kvalitāte. Tika pastiprināts atbalsts patvēruma procedūrai: salīdzinājumā ar 2023. gadu reģistrācijas un interviju skaits palielinājās attiecīgi par 21 % un 45 %.

1 attēls. EUAA operācijas 2024. gadā

⁽¹⁾ Šajā gadījumā ES dalībvalstis, kā arī Norvēģija un Šveice.

⁽²⁾ Visi skaitļi, kas ir lielāki par 100, ir noapaļoti. Skaitļi no 101 līdz 1000 tiek noapaļoti līdz tuvākajam 10. Skaitļi no 1001 līdz 10 000 tiek noapaļoti līdz tuvākajam simtam. Skaitļi, kas lielāki par 10 001, tiek noapaļoti līdz tuvākajam tūkstotim. Vidējie skaitļi tiek noapaļoti uz augšu.

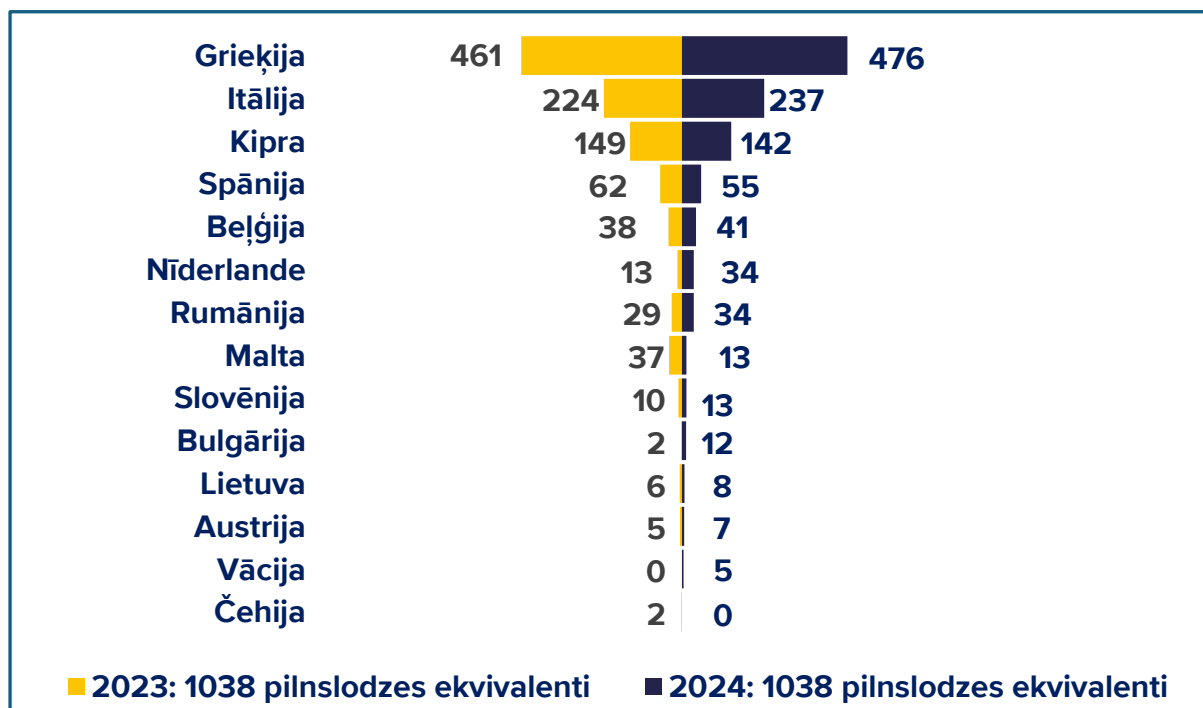
⁽³⁾ Skaitļi, kas attiecas uz starptautiskās aizsardzības pieteikumiem, ir balstīti uz datiem, ko EUAA ievākusi agrīnās brīdināšanas un gatavības sistēmā. Sk. [EUAA ikgadējo analīzi par patvēruma tendencēm](#).

⁽⁴⁾ Dati par izskatīšanā esošām lietām nebija pieejami par Čehiju (no 2023. gada marta līdz septembrim un 2024. gada decembrim) un Slovēniju (kopš 2024. gada decembra).

Pēc Vācijas iestāžu pieprasījuma EUAA 2024. gada jūnijā sāka **jaunu darbības plānu ar Vāciju**, kura mērķis ir palielināt valsts spēju apstrādāt Dublīnas lietas. **Aģentūra saglabāja vai pastiprināja klātbūtni lielākajā daļā valstu** ⁽⁵⁾, īpaši izņemot **Malta**, kur operācijas lielā mērā tika izbeigtas līdz jūnija beigām, ņemot vērā saņemto patvēruma pieteikumu nelielo skaitu (438 līdz gada beigām). Operatīvais atbalsts **Austrijai** un **Slovēnijai** beidzās jūnijā, savukārt atbalsts **Lietuvai** beidzās decembrī.

2 attēls. EUAA izvietotais personāls 2023. un 2024. gadā

2024. gadā **EUAA Pārmitināšanas atbalsta centrs**, kas atrodas Stambulā, Turcijā, sniedza atbalsta pakalpojumus 34 dalībvalstu pārmitināšanas misijām. Kopumā mehānisms palīdzēja 4100 personām pārmitināšanas un humanitārās uzņemšanas kontekstā, un aptuveni 3900 fiziski piedalījās kādā darbībā telpās. Tas bija lielākais skaits kopš Pārmitināšanas atbalsta centra izveides 2019. gadā.

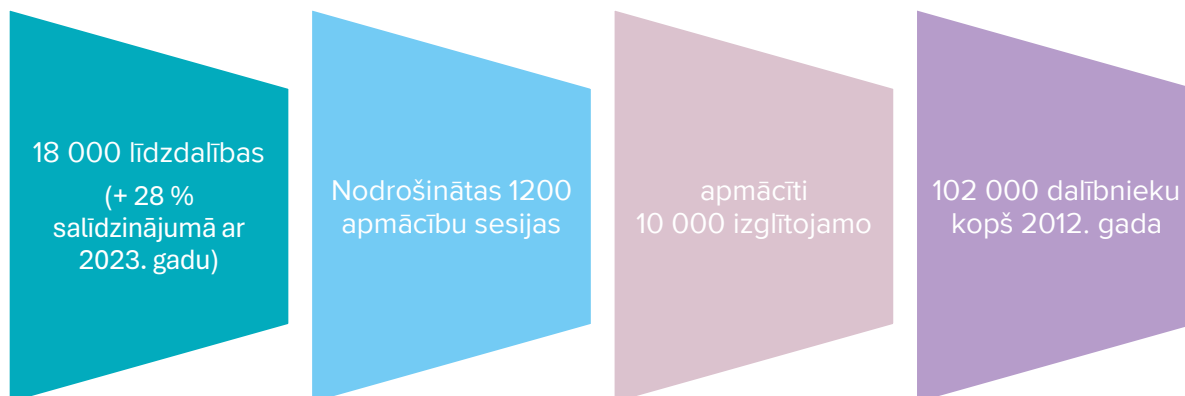
2024. gada decembrī EUAA no Maltas iestādēm saņēma **oficiālu atzinumu kā turpmākas un augstākās izglītības pakalpojumu sniedzējs**. Akreditācija ir nozīmīgs atskaites punkts, kas palīdz dalībvalstīm panākt profesionālu, efektīvu un vienotu pieeju patvēruma un uzņemšanas pārvaldībai visā Eiropā. Aģentūra kā formāls kvalifikācijas sniedzējs varēs piešķirt kredītus, kas ir derīgi saskaņā ar **Eiropas kredītpunktu pārneses un uzkrāšanas sistēmu**.

Kopš 2012. gada EUAA apmācības pasākumos ir reģistrēti **vairāk nekā 100 000 dalībnieku**. EUAA gada apmācību ziņojumā, kas pieejams Aģentūras tīmekļa vietnē, ir sniegta sīkāka informācija un analīze par Aģentūras apmācību izmantošanu un ietekmi 2024. gadā.

⁽⁵⁾ Beļģija, Bulgārija, Kipra, Grieķija, Itālija, Rumānija, Spānija un Nīderlande.

3. attēls. EUAA apmācības 2024. gadā

2024. gada martā EUAA ciešā sadarbībā ar Komisiju izveidoja kopīgu metodiku kopējās Eiropas patvēruma sistēmas (KEPS) operatīvās un tehniskās piemērošanas uzraudzībai. Tika pieņemta arī daudzgadu uzraudzības programma, kurā noteikta kārtība, kādā dalībvalstis piedalīsies pirmajā piecu gadu uzraudzības ciklā no 2025. līdz 2030. gadam.

Aģentūra sekmīgi reaģēja uz dalībvalstu pieaugošajām vajadzībām attiecībā uz **izcelsmes valsts informāciju un norādījumiem, situācijas apzināšanos un praktiskiem norādījumiem un rīkiem** tādās jomās kā patvēruma procedūra, uzņemšana, neaizsargātība un tiesu iestāžu sadarbība, ko ietekmēja būtiskas izmaiņas tiesību aktos.

Pēc tam, kad 2024. gada 11. jūnijā stājās spēkā desmit leģislatīvie akti, kas ir daļa no Migrācijas un patvēruma pakta ("Pakts"), tika ieviestas būtiskas KEPS reformas un pastiprināta EUAA loma vairākās jomās. Ņemot to vērā, Aģentūra uzsāka īpašu programmu, lai koordinētu savu darbības standartu, rādītāju, pamatnostādņu un apmācību pārskatīšanu, nodrošinot to atbilstību jaunajiem tiesību aktiem un vajadzības gadījumā izstrādājot jaunus produktus.

Līdz pārskata gada beigām EUAA bija pabeigusi **11 ar pakta saistītos produktus**:

- ārkārtas situāciju plānošanas veidni un rokasgrāmatu;
- četrus īpaši pielāgotus mācību moduļus par pakta;
- apmācības par pārmitināšanas un humanitārās uzņemšanas programmu uzraudzību un novērtēšanu;
- praktisku rokasgrāmatu par pieteikuma iesniedzējiem ar atšķirīgu seksuālo orientāciju, dzimtisko identitāti, dzimuma izpausmi un dzimumpazīmēm;
- praktisku rokasgrāmatu par starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju garīgo veselību (I daļa, II daļa un III daļa);
- vadlīnijas par aizturēšanas alternatīvām;
- darba vienošanos starp EUAA un Komisiju par situācijas apzināšanās, agrīnās brīdināšanas un prognozēšanas projektu.

Turklāt Aģentūra atbalstīja Komisiju pakta kopējā īstenošanas plāna izstrādē un bija cieši iesaistīta koordinācijā ar dalībvalstīm to valsts īstenošanas plānu sagatavošanā.

II. Budžeta un finanšu pārvaldība

ES subsīdija EUAA 2024. gada budžetā saskaņā ar 2024.–2026. gada vienotā programmdokumenta 1. grozījumu bija **164 677 829 EUR saistību apropriācijās** un **171 677 829 EUR maksājumu apropriācijās**.

Aģentūras ieņēmumi 2024. gadā sastāvēja no šādiem elementiem:

- subsīdija no ES budžeta un tās uzkrātie procenti;
- Šengenas asociēto valstu, proti, Islandes, Lihtenšteinas, Norvēģijas un Šveices, iemaksas un par tām uzkrātie procenti;
- iemaksu nolīguma ar Komisiju trešā daļa saskaņā ar pirmspievienošanās instrumenta III posmu;
- iemaksu pirmais maksājums, ko Dānija veic saskaņā ar reģionālo aizsardzības projektu dienviņu kaimiņreģionam;
- procentu ienākumi, kas uzkrāti no Čehijas un Dānijas veiktajām iemaksām.

1. tabula. Ieņēmumi pa finansējuma avotiem, izņemot no iepriekšējiem gadiem pārnestās summas (dati noapaļoti līdz pilniem skaitļiem).

Budžeta sadaļa	Finansējuma avots	Ieņēmumi budžetā (Eur)	Ieņēmumi pēc p.m. definēšanas ⁽⁶⁾ (EUR)	Saņemtie ieņēmumi (EUR)	Atlikusī bilances vērtība (EUR)
2	Subsīdija no ES vispārējā budžeta	171 677 829	171 677 829	171 677 829	0
3	Šengenas asociēto valstu iemaksas	9 766 010	9 766 010	9 766 010	0
4	Citas iemaksas (ieskaitot uzkrātos procentus)		2 365 072	2 365 072	0
5	Citi ienākumi/izdevumu atgūšana, procentu ienākumi		1 697 197	1 671 908	25 289
Kopējie ienākumi (EUR)		181 443 839	185 506 108	185 480 819	25 289

⁽⁶⁾ p.m. nozīmē *pro memoria* un norāda, ka summu var piešķirt budžetā, pat ja nav skaidrs, kāda būtu šī summa vai tā vispār ir.

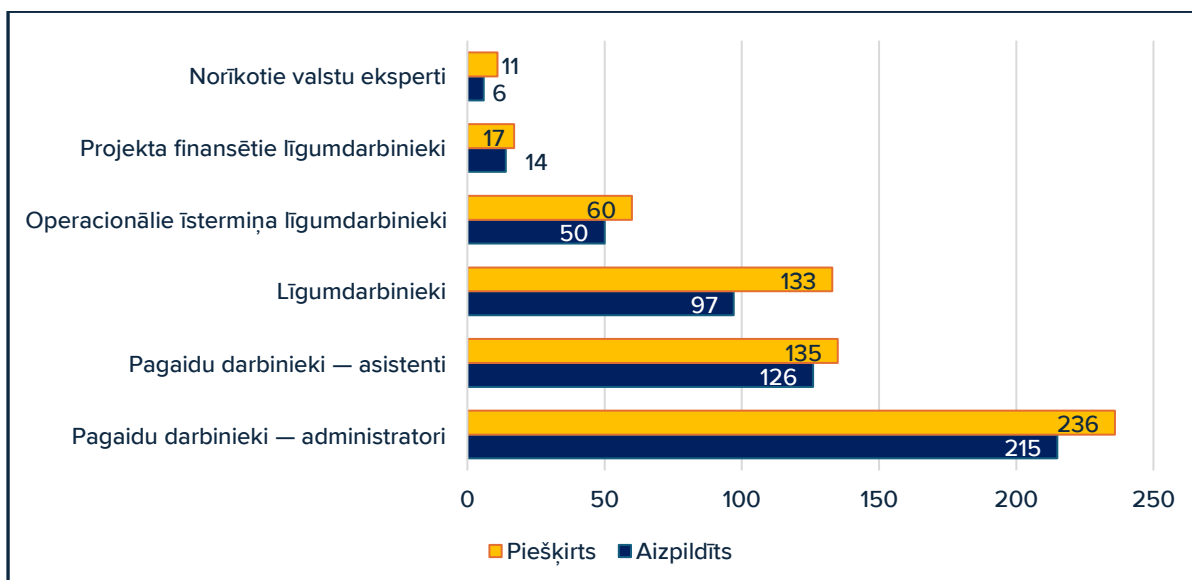

III. Cilvēkresursi, iekšējā kontrole un novērtējumi

Cilvēkresursi

2024. gadā Aģentūrai tika piešķirtas **592 darbinieku** amata vietas, no kurām 508 ⁽⁷⁾ tika aizpildītas.

4. attēls. Piešķirtās un aizpildītās personāla amata vietas pa kategorijām 2024. gadā

Iekšējā kontrole

Pēc augstākās vadības atkārtota novērtējuma 2025. gada 1. ceturksnī tika secināts, ka 6 iekšējās kontroles principi bija pilnībā efektīvi un 11 bija efektīvi.

Pamatojoties uz rezultātu analīzi iekšējās kontroles principu līmenī, tika secināts, ka visas EUAA iekšējās kontroles sastāvdaļas ir efektīvas. Tās darbojas kā paredzēts, tomēr ir nepieciešami uzlabojumi, lai novērstu mērenus vai nelielus trūkumus.

Informācija par iekšējās kontroles nepilnībām un attiecīgajiem korektīvajiem pasākumiem ir pieejama [EUAA tīmekļa vietnē](#).

Izvērtējumi

Aģentūra veic iekšējus vai ārējus vidusposma un *ex post* novērtējumus par programmām un darbībām, kas ir saistītas ar ievērojamiem izdevumiem. 2024. gadā EUAA pabeidza 13 novērtējumus.

Tā arī atzīmēja desmit gadu novērtēšanas aktivitātes, kuru laikā tika veikti vai pasūtīti vairāk nekā 70 novērtējumi.

(7) Šis skaits ietver amata vietas, kas tika piedāvātas atlasītajiem kandidātiem un par kurām 2024. gada 31. decembrī vēl nebija parakstīts darba līgums.

Detalizēts ziņojums par iepriekš minēto darbību īstenošanas gaitu ir pieejams [agentūras tīmekļa vietnē](#).

Eiropas Savienības
Publikāciju birojs

